

بررسی میزان سزارین و علل آن در پرسنل زنان و مامایی شاغل در زایشگاه‌های دولتی شهر اهواز

سردبیر محترم

عمل سزارین در قرن گذشته، نقش مهمی در کاهش مرگ و میر و عوارض ناشی از زایمان در مادر و جنین داشته است. اما مسأله نگران‌کننده در مامایی مدرن، میزان بالای سزارین است که همه‌روزه انجام می‌گیرد. طبق نظر سازمان بهداشت جهانی، میزان مورد انتظار سزارین در کشورهای مختلف جهان باید ۱۵-۱۰ درصد تولدها باشد. اما متأسفانه آمار منتشر شده در اکثر نقاط دنیا به‌خصوص کشور ما تفاوت زیادی با این نسبت دارد و بسیار بالاتر است (۱ و ۲). به نظر می‌رسد که طی بیش از چهاردهه، تمایل عمومی بیشتری در بین مردم و ارایه‌دهندگان خدمات بهداشتی به انجام سزارین دیده می‌شود (۱).

در بین کارکنان رشته‌های زنان و مامایی هم افرادی هستند که معتقدند سزارین مناسب‌ترین روش زایمانی است و نظرات مثبتی در این زمینه منتشر کرده‌اند، درحالی‌که بعضی دیگر معتقدند سزارین یک عمل بسیار بزرگ با عوارض فراوان می‌باشد (۲ و ۳). بدیهی است که آگاهی از نوع نگاه گروه درمانی نسبت به مقوله زایمان انتخابی در مورد خودشان، به سیاست‌گذاران بهداشتی این دید را خواهد داد که آن‌ها باید نسبت به این گروه به‌عنوان عوامل تأثیرگذار در افزایش شیوع سزارین، چه میزان توجهی داشته باشند (۴). لذا در این مطالعه، پژوهشگران به دنبال تعیین میزان سزارین و علل آن در پرسنل زنان و مامایی شاغل در زایشگاه‌های دولتی شهر اهواز در سال ۱۳۹۰ بودند. نتایج نشان داد که ۲۲/۵ درصد افراد، سابقه زایمان طبیعی در تمام بارداری‌های خود را داشتند. ۶۶/۳ درصد افراد فقط سابقه عمل سزارین را ذکر کرده و ۱۱/۲ درصد افراد، عمل سزارین را به‌دنبال زایمان طبیعی تجربه کرده بودند. ۳۳/۸ درصد سزارین‌ها انتخابی بود. ۷۴/۱ درصد از کسانی که سزارین انتخابی شده بودند، اظهار داشتند که اگر به گذشته بازگردند این عمل را تکرار خواهند کرد. ۲۴/۴ درصد از شرکت‌کنندگان، عمل سزارین را برای ختم بارداری‌های بدون عارضه به اطرافیان خود پیشنهاد کرده و آن را مناسب‌تر از زایمان طبیعی می‌دانستند.

میزان فراوانی سزارین در پرسنل زنان و مامایی در مطالعه ما بسیار بالاتر از میزان تعیین‌شده به وسیله سازمان بهداشت جهانی می‌باشد. علی‌رغم این‌که رشته‌های پزشکی، آموزش بیشتری در مورد عوارض سزارین می‌بینند، تمایل بیشتری به این روش ابراز می‌کنند (۴). علت این امر ممکن است به‌دلیل تجربه کاری زنان شاغل در گروه علوم پزشکی و دیدن رنج ناشی از زایمان طبیعی در سایر افراد باشد. البته یکی از دلایل احتمالی دیگر می‌تواند این پیش‌زمینه باشد که سزارین، کاری تمیز و بی‌دردتر است (۵). نکته قابل تأمل آن است که علت عمده توصیه افراد مورد مطالعه به زنان باردار برای انجام عمل سزارین، درد زایمان بود؛ بنابراین می‌توان با ترویج روش‌های مختلف برای انجام زایمان بی‌درد یا کم‌درد از این میزان کاست.

یافته‌های قابل تأمل این پژوهش، هشدار جدی در مورد میزان بالای سزارین در پرسنل زنان و مامایی جامعه پزشکی است؛ چرا که اعضای کادر پزشکی به‌عنوان بازویی قوی در هدایت زنان باردار برای انجام زایمان طبیعی نقش داشته و از عوامل تأثیرگذار در افزایش یا کاهش شیوع سزارین می‌باشند.

«دریافت: ۱۳۹۱/۴/۵ پذیرش: ۱۳۹۱/۶/۲۸»

سمیه مکوندی^{۱*}؛ حمیده یزدی‌زاده^۲؛ پروین یداللهی^۳

۱. گروه مامایی، معاونت پژوهشی دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

۲. گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی اهواز

۳. گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کازرون

*عهده‌دار مکاتبات: اهواز، اتوبان گلستان، فلکه فرهنگشهر، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، دانشکده پرستاری و مامایی، تلفن ۰۹۱۶۶۰۴۲۲۴۷

Email: somayemakvandi@gmail.com

References

1. Iran health and medical education ministry, organization of mother and child health. [cited 2005 May13]. [Persian]. Available from: <http://www.fhp.hbi.ir/FHPPages/MothersOffice/MothersOfficeHealthIndPage.htm>
2. James DK, Steer PJ, Weinner CP, Gonik B. High risk pregnancy. Management options, 4rd ed. Philadelphia: Sanders Elsevier. 2010; 1207-90
3. Backe B, Salvesen KA, Sviggum O. Norwegian obstetricians prefer vaginal route of delivery. *Lancet*. 2002;16:359(9306):629.
4. Laluei A, Kashanizadeh N, Teymouri M. [The influence of academic educations on choosing preferable delivery method in obstetrics medical team: investigating their viewpoints (Persian)]. *Iranian Journal of Medical Education*. 2009;9(1):69-77.
5. Tabandeh A, Kashani E. [The prevalence of cesarean among employed educated women of medical science groups in Gorgan (2005) (Persian)]. *Journal of Gorgan University of Medical Sciences*. 2007;9(2 (22):67-70.